

[Søren P. Larsen.]

hvor det tilbydes, nemlig ved Landbruget og til Landbrugets Løn og Landbrugets Arbejdstid.

Jeg nævner ikke dette for at drille det ærede Medlem Hr. Levinsen, men for at vise, at man ogsaa inden for Arbejdsmændenes Kreds har været opmærksom paa det farlige i den Indvandring, der finder Sted, og de Anstrengelser, man fra den Side har søgt at udfolde for at komme det til Livs. I Horsens har det sociale Udvalg jo taget en Stilling, som ikke helt stemmer med den højtærede Socialministers Opfattelse. Det er beklageligt, at Administrationen vil gribe ind i dette Forhold, for jeg tror meget vel, det sociale Udvalg i Horsens kan overse Situationen, før det træffer sine Forholdsregler.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Rahbek har Ordet for en kort Bemærkning.

Rahbek: Det er meget betegnende, de Udtalelser, der nu lyder fra Socialdemokraternes Rækker: De kommer alle sammen. Ja, det er meget rigtigt, vi kommer alle sammen, for det er saa vigtigt, ikke alene for det danske Landbrug, men for hele Danmark, kan man sige, at faa det Spørgsmaal ordnet paa en for alle Parter tilfredsstillende Maade.

Det ærede Medlem Hr. Levinsen mindede om den Annonce, man rykkede ind i Bladene i Sommer, tilfældigvis naturligvis lige Dagen efter, at vi havde haft Diskussionen om det Spørgsmaal her i Tinget, Annoncen om de 10 000 Landarbejdere, der søgte Beskæftigelse. Jeg skal gøre den Indrømmelse, at det var fikst sat op; det var rask gjort fra den Side som Svar paa Diskussionen herinde; men der er blot dertil at sige, at der var tilføjet, at det skulde være til tariffmæssig Betaling. Nu skal jeg slet ikke sige noget om de tariffmæssige Betalinger; de er ikke urimeligt høje i Sammenligning med andre Erhvervs, men de er blot af en saadan Beskaffenhed, at Landbruget under de nuværende Forhold ikke kan betale dem, og det er det afgørende.

Det ærede Medlem var inde paa, at det fortrinsvis er Landbrugets gifte Arbejdere, der bliver overflødige. Det er rigtigt, og jeg indrømmer ogsaa, at det er beklageligt, for det er de bedst kvalificerede Arbejdere, vi overhovedet har inden for Landbruget. Dem, der her i særlig Grad er Tale om, er jo de gifte Fodermestre. Fodermesterstillingerne har hidtil været de bedst lønede inden for Landbruget, og det er ogsaa de dygtigste

Folk, der har faaet disse Pladser. Men nu er Forholdet i mange, mange Tilfælde det, at Folk, der tidligere har haft gifte Fodermestre til ret høj Løn, ikke har Raad til at betale den Løn længere. Det er naturligvis ikke, fordi Bønderne har særlig stor Lyst til selv at være bundet til Fodring baade tydigt og sent; men de tvinges af Omstændighederne til enten selv at overtage dette Arbejde eller nøjes med en ugift og saa hjælpe ham med at malke. Jeg vil henstille til det ærede Medlem Hr. Levinsen at være med til at arbejde for, at Forholdene igen kan blive saaledes, at vi kan faa Raad til at holde de gode Fodermestre, som vi gerne vil have.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. M. F. Mortensen har Ordet for en kort Bemærkning.

M. F. Mortensen: Det er jo tydeligt at se, at det ærede Medlem Hr. Levinsen har rørt ved et ømt Punkt, naar den ene efter den anden staar frem og siger noget helt andet.

Det ærede Medlem Hr. Elgaard ynder jo, naar det drejer sig om Arbejdsforholdene paa Landet, at tale om den manglende Arbejdskraft og henvise til Dagbladens Annoncer. Ja, som Redaktør af et Dagblad kan det ærede Medlem selvfølgelig tale om Annoncer; men jeg tror, det ærede Medlem skulde sætte sig noget bedre ind i Forholdene paa Landet. Hvis han i disse Dage lige efter Skiftedag vil se ind i et Landarbejderhjem eller Husmandshjem, vil han finde mange ældre Karle — ja, ikke ældre, men Karle, som har naaet en Alder, i hvilken der ikke mere er Brug for dem paa Landet; de kommer saa 1. November hjem og bor hos Forældrene.

At der er Mangel paa Arbejdskraft ude paa Landet, er aldeles ikke rigtigt. Jeg kan nævne et Eksempel fra denne Sommer. Jeg har været med til nogle Forhandlinger angaaende Arbejdsforholdene paa en Del større Gaarde, og jeg skal sige til de Landmænds Ros, at de fleste af dem tog meget velvilligt paa Sagen, vi fik Overenskomster i Stand, fik Arbejdstid og Arbejds løn fastsat. Men det var ikke alle, der vilde gaa ind paa det. Vi traf en enkelt Landmand, som sagde: Nej, hvorfor skulde jeg gaa ind paa disse Overenskomster? Jeg kan bare ved at ringe til Arbejdsansvinningskontoret i Randers eller Aarhus faa Arbejdere til 2 Kr. om Dagen plus Kosten; de faar ikke Logi, for jeg har ikke Senge nok, jeg ved godt, de ligger i Høet ude i min Lade, men det ser jeg gennem Fingre